

ESCRIPTORES QUE HAN REBUTJAT UN PREMI

El 1940, William Saroyan va rebutjar el Premi Pulitzer de teatre per l'obra *Els millors anys de la vostra vida* ja que s'oposava al patrocini de l'art per part dels rics: "aquests premis vicien i avergonyeixen l'art des de la seva arrel". Hi ha altres escriptors que també han rebutjat premis:

BORIS PASTERNAK

Va ser candidat a guanyar el Premi Nobel des de 1946, però va ser el 1958, després de la publicació de *Doctor Zhivago*, quan se li va concedir.

Quan li van comunicar, va enviar un telegrama que deia: "*Infinítament agraït, emocionat, orgullós, sorprès, avergonyit*".

Però *Doctor Zhivago* era considerada, dins de l'URSS, una obra antisoviètica i el fet que se la recompensés amb aquest premi va provocar la in-

dignació de l'elit del partit. El mateix dia que es va saber que se li havia concedit el premi, el *Presidium* del Comitè Central de la PCUS va publicar un decret "*Sobre la novel·la calumnial de B. Pasternak*", en què el reconeixement del talent de Pasternak era anomenat "*un acte hostil al nostre país i un instrument de reacció internacional orientat a fomentar la Guerra Freda*".

Davant d'aquests fets, Pasternak no va tenir més remei que rebutjar el premi amb el següent missatge: "*Considerant el significat que aquest premi ha tingut en la societat a la que pertanyo, haig de rebutjar aquest premi immerescut que se m'ha concedit. Si us plau, no s'ho prenguin malament.*"

JEAN PAUL SARTRE

El 1964, Sartre era el filòsof més important del seu temps. Ja havia escrit les seves millors obres: *La náusea*, *L'ésser i el no res*, etc i destacava tant pels seus textos filosòfics com literaris. És per això que sabia que en qualsevol moment li arribaria el Premi Nobel i va decidir anticipar-se: va enviar una carta a l'Acadèmia Sueca demanant-los que no l'incloguessin entre els possi-

bles guanyadors ja que guanyar aquest premi significaria, per a ell, no només tornar-se “una institució”, sinó també perdre la seva condició de filòsof, la disciplina que més l’interessava, per passar a ser considerat escriptor.

Però la carta va arribar un mes tard i al setembre el van declarar guanyador del Nobel de Literatura. Ell el va refusar per assegurar-se l’autonomia intel·lectual però, segons es va saber anys després, va exigir els diners del premi.

HARRY SINCLAIR LEWIS

Tot i que ha passat a la història com el primer guanyador del Premi Nobel de Literatura nord-americà, el 1930, també serà recordat per haver rebutjat un altre premi literari. El 1925 va publicar la seva obra *El doctor Arrowsmith* amb la que va guanyar el prestigiós Premi Pulitzer l’any següent. Però Lewis el va rebutjar per motius que va exposar en una llarga carta al jurat. Tot i això, els seus motius no van ser del tot convincents i es va començar a especular amb el que hi havia darrere del rebuig: sembla ser que l’autor considerava injust acceptar el reconeixement quan se li havia negat en

dues ocasions anteriors en les que, havent estat triat pel jurat com el guanyador, el premi va ser atorgat a altres escriptors per influències alienes.

AHMED BOUZFOUR

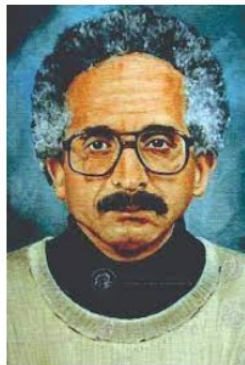
Aquest escriptor, pioner en el gènere del conte marroquí en llengua àrab, va tenir molta repercussió mediàtica quan el 2004 va decidir rebutjar el Premi del Govern de Marroc, el més important del seu país. Va explicar que el rebutjava per protestar pel deteriorament de les condicions polítiques, econòmiques i cultural en el país, citant l’analfabetisme i la presència de nens al carrer sense escolaritzar com una de les conseqüències més greus d’aquest deteriorament. Aquell mateix any, el govern del Marroc va començar una campanya contra l’analfabetisme.

SONALLAH IBRAHIM

Està considerat un dels novel·listes àrabs contemporanis més reconeguts, la seva obra projecta els problemes polítics i socials de la seva època

i el seu humor negre i àcid implanta allò inversemblant retorçant-lo al màxim. La seva trajectòria literària contempla nombroses novel·les i històries curtes, així com una dotzena de llibres infantils. També ha traduït diversos llibres a l'àrab. El 2004 va rebutjar el Premi Novel·lista de l'Any que atorga el Govern d'Egipte perquè el premi *"prové d'un govern sense credibilitat, que és opressiu i protegeix els corruptes i no a la població més necessitada"*. Segons ell, Egipte és un país on *"ja no hi ha indústria, agricultura, salut o justícia. On la corrupció creix cada dia i si algú diu el contrari és colpejat o torturat"*.

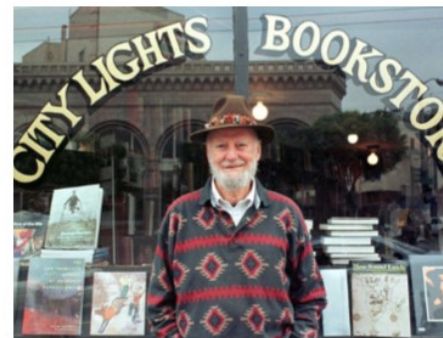

Escriptors indis

Més de 23 escriptors indis van retornar els premis que havien guanyat a les diferents acadèmies literàries índies en un gest simbòlic de protesta contra el que consideren és una limitació a exercir el dret a la llibertat d'expressió amb el govern del primer ministre indi Narendra Modi.

LAWRENCE FERLINGHETTI

El poeta nord-americà, fonamental en el naixement del moviment Beat a començaments dels anys cinquanta, va rebutjar el Premi Internacional de Poesia Janus Pannonius patrocinat pel govern d'Hongria. Quan l'autor va saber que el govern hongarès i el seu primer ministre eren impulsors del premi va refusar la seva acceptació per considerar-se contrari al que va anomenar *"govern de dretes"* ja que considerava que estaven retallant drets civils de llibertat i lliure expressió al poble hongarès.

USULA K. LE GUIN

En els pitjors dies de la Guerra Freda, a l'escriptora li van atorgar el Premi Nébula per la novel·la *El diari de la rosa*. Gairebé al mateix temps, l'Associació d'Escriptors de Ciència-

Ficció d'Amèrica, que atorguen el premi, van decidir treure-li a Stanislaw Lem la seva condició de membre honorari de l'associació perquè consideraven que un home que vivia darrera del teló d'acer i que era grosser envers la ciència-ficció estatunidenca devia ser una "rata comunista" que no havia de fer res amb ells. Així que van invocar un tecnicisme per privar-lo de la seva condició de membre. Segons LeGuin, Lem "era un home difícil, arrogant, i de vegades insofrible, però valent i un autor de primera categoria que escribia amb més independència de criteri del que semblava possible a Polònia sota el comandament del règim soviètic. Em vaig enfadar molt per la injustícia de l'insult groller i mesquí que li va fer la SFWA. Em vaig donar de baixa com a membre i, sentint que seria un desvergonyiment acceptar un premi per un relat sobre la intolerància política d'un grup que acabava de fer gala de la mateixa, vaig retirar la meva participació en el concurs Nébula poc abans que s'anunciessin els guanyadors. La SFWA em va trucar per demanar-me que no la retirés perquè, de fet, havia guanyat. No vaig poder fer-ho."

